

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา บทบาทของผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กออทิสติกระดับปฐมวัย ในด้านการพัฒนาเด็กที่บ้าน การประสานงานกับทางโรงเรียน การประสานงานกับนักวิชาชีพ และการปฏิบัติในการรวมกลุ่ม โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและสำรวจข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดประชากรและคัดเลือกตัวอย่างประชากร
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

การศึกษาเอกสารและสำรวจข้อมูลพื้นฐาน

ในการศึกษาเอกสารและสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ บทความ วารสาร นิตยสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
2. ศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลจันทยานนท์ โรงเรียนอนุบาลกรแก้ว โรงเรียนอนุบาลบ้านรัก โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ โรงเรียนเกษมพิทยา และหน่วยงานที่ให้บริการทางการแพทย์แก่เด็กออทิสติก ได้แก่ หน่วยจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลราชานุกูล โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ และศูนย์สุขภาพจิต กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข มีการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็กออทิสติกในระดับปฐมวัยอย่างไม่เป็นทางการ
3. ติดต่อขอข้อมูลเชิงสถิติของผู้ปกครองของเด็กออทิสติกในระดับปฐมวัย จากชมรมผู้ปกครองเด็กออทิสติก

การกำหนดประชากรและคัดเลือกตัวอย่างประชากร

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่กำลังศึกษา

ในระดับชั้นอนุบาล อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และเข้าร่วมในชมรมผู้ปกครองเด็กออทิสติก จำนวน 150 คน

2. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของเด็กออทิสติกในระดับปฐมวัยที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาล อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และเข้าร่วมในชมรมผู้ปกครองเด็กออทิสติกจำนวน 50 คน โดยวิธีการคัดเลือกตัวอย่างประชากรมีดังนี้

2.1 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยขอรายชื่อผู้ปกครองของเด็กออทิสติกที่เป็นประชากรจากชมรมผู้ปกครองเด็กออทิสติก เมื่อได้รายชื่อมาแล้ว ผู้วิจัยติดต่อขออนัดสัมภาษณ์ผู้ปกครองตั้งแต่รายชื่อแรก ถ้าผู้ปกครองตอบตกลงให้ความร่วมมือ ผู้วิจัยก็จะนับผู้ปกครองรายนั้นเป็นตัวอย่างประชากร ได้ตัวอย่างประชากรจำนวน 50 คน

2.2 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสังเกตแบบเจาะลึก ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากตัวอย่างประชากรในข้อ 2.1 ได้ตัวอย่างประชากรเป็นผู้ปกครองจำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ เป็นผู้ปกครองที่ยังคงนำเด็กออทิสติกไปรับการบำบัดจากนักวิชาชีพ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชุด ประกอบด้วย

1.1 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง จำนวน 1 ชุด

1.2 แบบสังเกตผู้ปกครอง จำนวน 2 ชุด

1.1 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) ประกอบด้วย รายการหัวข้อและประเด็นต่างๆที่ต้องการถาม เพื่อเป็นแนวทางในการถามแก่ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์สามารถเลือกหัวข้อคำถามขึ้นมาสัมภาษณ์ตามความเหมาะสม โดยไม่ต้องเรียงลำดับตามหัวข้อในแบบสัมภาษณ์

เนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การพัฒนาเด็กที่บ้าน ประกอบด้วย

2.1 การส่งเสริมพัฒนาการโดยทั่วไป ประกอบด้วย

- พัฒนาการด้านร่างกาย
- พัฒนาการด้านสติปัญญา
- พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม
- ทักษะการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

2.2 การกระตุ้นพัฒนาการที่บกพร่อง ประกอบด้วย

- การกระตุ้นพัฒนาการทางด้านสังคม
- การกระตุ้นพัฒนาการทางด้านภาษาและการสื่อความหมาย

2.3 การปรับพฤติกรรม

ตอนที่ 3 การประสานงานกับทางโรงเรียน

ตอนที่ 4 การประสานงานกับนักวิชาชีพ

ตอนที่ 5 การปฏิบัติในการรวมกลุ่ม

1.2 แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครองในการประสานงานกับทางโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบบันทึกพฤติกรรมแบบบรรยายเจาะจงประเด็น ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้ปกครองในการประสานงานกับทางโรงเรียนในวันที่สังเกต โดยมีรายการปฏิบัติดังนี้ การติดต่อกับครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับครู ประเด็นที่ผู้ปกครองสนทนากับครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้บริหารโรงเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน เป็นแนวทางให้แก่ผู้สังเกต

1.3 แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครองในการประสานงานกับนักวิชาชีพ มีลักษณะเป็นแบบบันทึกพฤติกรรมแบบบรรยายเจาะจงประเด็น ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้ปกครองในการประสานงานกับนักวิชาชีพในวันที่สังเกต โดยมีรายการปฏิบัติดังนี้ การติดต่อกับนักวิชาชีพ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักวิชาชีพ ประเด็นที่ผู้ปกครองสนทนากับนักวิชาชีพ ระยะเวลาที่ติดต่อกับนักวิชาชีพ และการให้ความร่วมมือกับนักวิชาชีพ เป็นแนวทางให้แก่ผู้สังเกต

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือทั้ง 3 ชุด โดยมีขั้นตอน ตามลำดับดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเด็กออทิสติก และบทบาทของผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กออทิสติกระดับปฐมวัย จากเอกสาร ตำรา วารสาร หนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

2.2 สัมภาษณ์นักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูเด็กออทิสติกและผู้ปกครองของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยอย่างไม่เป็นทางการเพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้ปกครองในปัจจุบัน

2.3 ศึกษาดูงานที่โรงเรียนอนุบาลจันทยานนท์ซึ่งรับเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยเข้าเรียนร่วม และที่หน่วยจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลศิริราช ซึ่งให้การนำบำบัดรักษาเด็กออทิสติก

2.4 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น มาสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตบทบาทของผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กออทิสติกระดับปฐมวัย โดยมีกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือดังนี้

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย

สิ่งที่จะศึกษา	สัมภาษณ์			สังเกต			สำรวจเอกสาร ข้อมูลของชุมชน
	ผู้ปกครอง	นักวิชาชีพ	ครู	ผู้ปกครอง	นักวิชาชีพ	ครู	
1. การพัฒนาเด็กที่บ้าน							
1.1 การส่งเสริมพัฒนาการโดยทั่วไป							
- พัฒนาการด้านร่างกาย	/						
- พัฒนาการด้านสติปัญญา	/						
- พัฒนาการด้านอารมณ์และ	/						
สังคม							
- ทักษะการช่วยเหลือตนเองไม่	/						
การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน							
1.2 การกระตุ้นพัฒนาการที่บกพร่อง							
- การกระตุ้นพัฒนาการด้าน							
สังคม							
ก สิ่งฝึก							
- การสนใจในบุคคล	/						

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย (ต่อ)

สิ่งที่จะศึกษา	สัมภาษณ์			สังเกต			สำรวจเอกสาร หรือมุลของชมรม
	ผู้ปกครอง	นักวิชาชีพ	ครู	ผู้ปกครอง	นักวิชาชีพ	ครู	
- การแก้ปัญหา	/						
- การทำตามแบบ	/						
- การเล่น	/						
- การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	/						
ข วิธีฝึก	/						
ค การเสริมแรงทางรางวัล/	/						
การใช้คำพูดกับเด็ก							
- การกระตุ้นพัฒนาการด้าน							
ภาษาและการสื่อความหมาย							
ก สิ่งฝึก							
- การเขียนรู้ภาษา	/						
- การใช้ภาษา	/						
ข วิธีฝึก	/						
ค การเสริมแรงทางรางวัล/การ	/						
ใช้คำพูดกับเด็ก							
1.3 การปรับพฤติกรรม							
ก พฤติกรรมที่เป็นปัญหา	/						
ข วิธีการปรับพฤติกรรม	/						
ค การเสริมแรงทางรางวัล/การ	/						
ใช้คำพูดกับเด็ก							
2. การประสานงานกับทางโรงเรียน							
- การรับทราบแนวทางการสอน/	/			/		/	
รูปแบบการจัดการเรียนการสอน							
- การเข้าร่วมประชุมครู-ผู้ปกครอง	/			/		/	
- การฝึกทักษะเพิ่มเติมแก่เด็กที่	/			/		/	
บ้านโดยการวางแผนร่วมกับครู							
- การทบทวนให้ข้อมูลแก่ครู	/			/		/	
เกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กที่บ้าน							
และรับทราบปัญหาของเด็กที่โรงเรียน							

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย (ต่อ)

สิ่งที่จะศึกษา	สัมภาษณ์			สังเกต			สำรวจเอกสาร ข้อมูลของชุมชน
	ผู้ปกครอง	นักวิชาชีพ	ครู	ผู้ปกครอง	นักวิชาชีพ	ครู	
3. การประสานงานกับนักวิชาชีพ							
- การค้นพบและการนำเด็กไป รับท้าววิจัย	/			/	/		
- การนำเด็กไปรับการบำบัดจาก นักวิชาชีพ	/			/	/		
- การรับคำแนะนำคำปรึกษา การรักษารองนักวิชาชีพ	/			/	/		
- การรับการบำบัดรักษาจาก หน่วยงานทางการแพทย์ทั้งของ รัฐบาลและเอกชน	/			/	/		
4. การปฏิบัติในการรวมกลุ่ม							
ก สิ่งที่ต้องปฏิบัติ							
- แยกแยะความรู้	/						/
- แลกเปลี่ยนข่าวสาร	/						/
- ส่งเสริมให้กำลังใจ	/						/
- เรียงร้อยสิทธิทางกฎหมาย	/						/
ข ความต้องการ/ข้อเสนอแนะ	/						/

2.5 นำแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา การสื่อความหมาย และความเหมาะสมในการนำไปใช้ และให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง

2.6 นำแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.7 นำแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตที่ผ่านการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้ปกครองของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย จำนวน 10 คน ที่อยู่ในกลุ่มประชากรแต่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา การสื่อความหมายและเนื้อหาตลอดจน

คำชี้แจงและวิธีตอบเพื่อหาข้อบกพร่อง แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต ฉบับสมบูรณ์

2.8 นำแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ให้ข้อมูลในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังชมรมผู้ปกครองเด็กออทิสติก เพื่อขอความร่วมมือในการขอรายชื่อผู้ปกครองของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการเข้าร่วมเป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัย โดยผ่านวารสารประชาสัมพันธ์ของชมรมผู้ปกครองเด็กออทิสติก
3. ผู้วิจัยขอนัดวัน เวลา และสถานที่ ในการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็กออทิสติกที่เป็นตัวอย่างประชากร
4. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ปกครองตามประเด็นที่กำหนด โดยผู้วิจัยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ผู้ปกครองท่านละประมาณ 45 นาที ซึ่งผู้ปกครองที่เป็นตัวอย่างประชากรมีจำนวน 50 คน ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ทั้งหมด 8 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2541 ถึงวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2541 ระหว่างเวลา 09.00 - 12.00 น. หรือตามที่ผู้ปกครองกำหนด โดยใช้ที่ทำการชมรมผู้ปกครองเด็กออทิสติกเป็นสถานที่ทำการสัมภาษณ์
5. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทยานนท์ เพื่อทำการสังเกตผู้ปกครองในด้านการประสานงานกับทางโรงเรียน และทำหนังสือไปยังหน่วยจิตเวชเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช เพื่อขออนุญาตทำการสังเกตผู้ปกครองในด้านการประสานงานกับนักวิชาชีพ
6. ดำเนินการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครองในด้านการประสานงานกับทางโรงเรียน และการประสานงานกับนักวิชาชีพ โดยในการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครองในการประสานงานกับทางโรงเรียน ผู้วิจัยจะเข้าไปอยู่ในโรงเรียนอนุบาลจันทยานนท์ทั้งวันตั้งแต่ก่อนเข้าเรียน (08.30 น.) ถึงหลังเลิกเรียน (15.00 น.) สัปดาห์ละ 3 วัน คือวันจันทร์ วันพุธ และวันพฤหัสบดี ส่วนการ

สังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครองในการประสานงานกับนักวิชาชีพ ผู้วิจัยจะเข้าไปอยู่ที่หน่วยจิตเวช เด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันอังคาร และวันศุกร์ โดยในวันอังคารตั้งแต่เวลา 09.00 - 12.00 น. และในวันศุกร์ตั้งแต่เวลา 13.00 - 16.00 น. ใช้เวลาในการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครองในด้านการประสานงานกับทางโรงเรียน และการประสานงานกับนักวิชาชีพทั้งหมด 8 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน พ.ศ.2541 ถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2541

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

สูตรคำนวณค่าร้อยละ (อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูตร, 2528)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

P = แทนค่าร้อยละ

f = แทนจำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

N = แทนจำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด

2. ข้อมูลเชิงบรรยาย นำมาวิเคราะห์ในลักษณะการบรรยายแล้วนำเสนอในรูปความเรียง